

**Wnioski z VII Konferencji
„Energetyka przygraniczna Polski i Niemiec
– doświadczenia i perspektywy”
Sulechów 19 listopad 2010**

1. Zarówno Polska jak i Niemcy przechodzą przez okres dostosowania energetyki do nowych wymagań. Choć często cele rządów i punkt wyjścia obu krajów jest inny, wymiana doświadczeń jest bardzo cenna.
2. Długoterminowe cele stawiane przed energetyką w zakresie poprawy efektywności, ochrony środowiska i bezpieczeństwa energetycznego są możliwe do osiągnięcia, jeśli polityka państwa i regulacje są stabilne. Ważnym wnioskiem z doświadczeń niemieckich z ostatnich 20 lat jest sukces konsekwentnej polityki państwa polegającej na promowaniu źródeł odnawialnych i stosowania technologii o najwyższej sprawności, w tym kogeneracji. W okresie tym energochłonność niemieckiego PKB spadła o ok. 25%.
3. Polityka Energetyczna Polski (PEP) jasno definiuje cele i priorytety dla sektora energetycznego do 2030 roku. Ich osiągnięcie wymaga teraz określenia stabilnych regulacji i konkretnych bodźców inwestycyjnych. Dotyczy to zwłaszcza systemu wsparcia dla źródeł odnawialnych i kogeneracji. Bez nowego systemu wsparcia dla kogeneracji, gwarantującego rynkową opłacalność inwestycji w tej technologii dla różnej wielkości systemów miejskich, należy się liczyć z istotnym wzrostem cen ciepła. Wzrost ten może się okazać nieakceptowany dla mieszkańców. Dotyczy to zwłaszcza miast, w których ciepło systemowe produkowane jest obecnie w technologii węglowej bez skojarzenia.
4. Przyjęte w załączniku do PEP 2030 działania na lata 2010-2012, adresowane do regionów lub samorządów, praktycznie nie są realizowane. Z punktu widzenia przeciętnego mieszkańca regionu, w energetyce nic się nie dzieje. Jest to zjawisko niepokojące również ze względu na dynamiczne zmiany jakie występują w energetyce UE, skutkujące decyzjami wiążącymi we wszystkich państwach Unii, dotyczącymi m.in. handlu pozwoleniami na emisje CO₂. Warto przyjrzeć się mechanizmom, które umożliwiają w warunkach nowych uregulowań unijnych np. budowę nowych elektrowni w Niemczech, w sytuacji, gdy w Polsce w ostatnich latach nie rozpoczęto nowych inwestycji.
5. Mimo tego, że ustawa o efektywności energetycznej jeszcze nie została przyjęta przez Sejm RP, w regionie podejmowanych jest dużo działań pro-efektywnościowych. Przedstawione w referatach pozytywne przykłady wskazują na duży potencjał działań pro-efektywnościowych oraz duże możliwości kadry realizującej projekty. Interesującym rozwiązaniem, sprawdzonym już w Niemczech jest „Saksoński Paszport Energetyczny”, wymuszający najwyższą jakość w zakresie doradztwa energetycznego dla przedsiębiorstw. Jest to rozwiązanie, które należałoby wprowadzić w Polsce, choćby ze względu na spauperyzowanie funkcji audytów energetycznych.

6. Podczas konferencji zwrócono uwagę na projekt rządowego dokumentu zawierającego listę inwestycji w zakresie m.in. linii najwyższych napięć, w którym nie przewidziano żadnej inwestycji w województwie lubuskim. Fakt ten wywołuje zdziwienie w zestawieniu z zapisami PEP 2030, dotyczącymi budowy kopalni węgla brunatnego i tym samym elektrowni w okolicach Gubina oraz z listem intencyjnym podpisanym w ub. roku w Brukseli przez PSE Operator SA oraz Vatenfall, w obecności przedstawicieli Komisji Europejskiej, dotyczącym budowy linii 400 kV, łączącej Plewiska z granicą państwa.
7. Z zadowoleniem należy przyjąć przedstawiony na konferencji rozwój bazy wydobywczej i magazynowej w regionie lubuskim i sąsiadujących województwach. Stwarza to realne możliwości zwiększenia krajowego wydobycia gazu i jednocześnie powinno zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne w zakresie gazu. Problemem jest nadal słabo rozwinięta sieć dystrybucyjna, pracująca na granicy przepustowości. W tym zakresie konieczne są inwestycje sieciowe, o których nic się nie mówi. Rozbudowana sieć jest warunkiem rozwoju kogeneracji rozproszonej w województwie lubuskim, ponieważ już obecnie potencjalni inwestorzy podejmują decyzję o budowie zakładów poza naszym województwem ze względu na brak możliwości dostawy gazu.
8. Jako modelowe rozwiązania technologiczne należy uznać trzy nowoczesne bloki gazowo-parowe produkujące w skojarzeniu prąd i ciepło w oparciu o gaz ze złóż krajowych (elektrociepłownie w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. oraz o blok przy zakładzie firmy Arctic Paper SA w Kostrzynie). Dzięki wykorzystaniu krajowego surowca, źródła te są stabilne cenowo i względnie niezależne od sytuacji geopolitycznej. Oznacza to, że lubuskie może być uznane za prekursora kierunku obecnie wyznaczonego przez PEP 2030, tj. podwojenia produkcji w wysokosprawnej kogeneracji do 2020 w stosunku do 2006.
9. Celem i szansą dla regionu powinna być dalsza transformacja technologiczna w ciepłownictwie polegająca na przejściu z technologii węglowej na wysokosprawną kogenerację gazową we wszystkich miastach, gdzie warunki techniczne i rynkowe na takie inwestycje pozwalają.
10. Podczas konferencji przedstawiono będącą już na etapie wyposażania halę laboratoryjną „Centrum Energetyki Odnawialnej”. Hala ma stanowić ośrodek wdrażania innowacji w zakresie energetyki odnawialnej, jej promocji oraz szkolenia w tym zakresie. Obiekt jest częściowo finansowany z funduszy UE. Już teraz prowadzi się rozmowy na temat współpracy badawczej z uczelniami niemieckimi (BTU Cottbus). Otwarcie hali przewidziano w kwietniu.